געמיטליכע שמועסען

פון פ. האלפערין.

דער זומער געהט אוועק.

עס איז שוין אנהויב סעפטעמבער. קירצער די טעג, לענגער די איוועניגע. די ביימערמורמלען א טרויעריגען נגון אין אומעם-פולע שאטענס שפרייטען זיך איבער די נאסען. דער זומער געהט אוועק.

די זון שיינט שוין ניט אזוי העל, הייצט ניט די בלומען, דעם דרייסען לאכט ניט, פעלד און טייך הערען אויף צומאנען, עס פארשווינדען די הערע, ליכטיגע קאליערען פון די נאסען. א גרויע איינארטיגקייט הילט אלעמען אין אלעם אין — עס קומט דער הערבסט און עס זוכען א רויס, הינטער זיינע פייגעלעך, די ווייסע אויגען פון ווינטער.

קארג די זון, פארפרוירען דער טייך, ווייס געהילט דאס פעלד, איקלען זיך די מענשען אין דיקע מאנטלען, טוליען זיך צום לאמען, און מען פאנגט אן ליעב-ליך אומקוקען זיך אויף'ן חיים ווינקעל.

ווער עס באטראכט זיין ביכעל שראנק, ווער עס שאפט זיך איין א „וויקטראלע" און ווער עס פארריכט דעם „ריגעס טישעל" — מען מאכט זיך גרייט פאר די לאנגע איוועניגען.

— ווי האלט עס מיט אינזער „חיים"?

האבען מיר איבערהויפט א „חיים"?

געוויס האט יעדער איינער זיין וואר-רים ווינקעל, זיין בוך, זיין „וויקט-ראלע" — אויב די קעשענע ערלויבט עס, און זיין טעשעל קארטען, אויב איינער וויל אויף דעם אופן פארקירצען די שטונ-דען. איך מיין, וואו איז אינזער גייסטיג געזעלשאפטליכע חיים, האבען מיר אט אזא מין „חיים"?

חוץ אינזער אינדיווידועלען לעבען, חוץ אינזערע איינענע פיער ווענדען

אונזער ווייב און קינד, לעבט אין אונז א מעכטיגער געזעלשפאטליכער אינס-טינקט, גלוסט זיך אונז צו חבר'ען מיט די מיט-מענשען, שליסען פריינטשאפט אויסטויישען זיך מיט מיינונגען — קורץ, מיר נויטיגען זיך אין א געזעלשאפטליכע חיים, אין א געזעלשאפטליכע אטמאס פערע, און מיר דערפיהלען שטארקער די באדערפעניש ווען דער זומערדיגער ליכטזין לאזט אונז אפ, ווען עס קומט אן דער סעריאזער ווינטער אין מיר דער שפירען דעם קוק פון לאנגווייל'ס גלע-זערנע אויגען.

פרומע אידען האבען זייער חיים. זייער גייסטיגער צונויפבונד איז מיט גאט, זייער לעבען איז אין בית המדרש ניט זיי האב איך אין זינען ווען איך שטעל די פראגע: ווי האלט עס מיט אינזער חיים? איך האב אין זינען די אידיש דאריקאלע יוגענד, די יוגענד וועלכע האט אפגעריסען מיט'ן אלטען לעבען, האט פארבראכט די ברייטע הינטער זיך, האבען מיר א ניעם לע-בען באשאפען, א ניעם אינהאלט אריינגעגעבען, נייע חיילינטיגער גע-דאנען וועלכע זאלען אונזערע גשמה ווערטיגען, האבען מיר א ליכטיגע גייס-טיגע געזעלשאפטליכע חיים אייפגעבויט; אונזער דאריקאלע יוגענד אין בקענטשעס גרויסע שטעדט, אין גיז יארק, למשל, פיהלט ניט אזוי שטארק די באדערפעניש פערע, און מיר דערפיהלען שטארקער די באדערפעניש ווען דער זומערדיגער ליכטזין לאזט אונז אפ, ווען עס קומט אן דער סעריאזער ווינטער אין מיר דער שפירען דעם קוק פון לאנגווייל'ס גלע-זערנע אויגען.

פרומע אידען האבען זייער חיים. זייער גייסטיגער צונויפבונד איז מיט גאט, זייער לעבען איז אין בית המדרש ניט זיי האב איך אין זינען ווען איך שטעל די פראגע: ווי האלט עס מיט אינזער חיים? איך האב אין זינען די אידיש דאריקאלע יוגענד, די יוגענד וועלכע האט אפגעריסען מיט'ן אלטען לעבען, האט פארבראכט די ברייטע הינטער זיך, האבען מיר א ניעם לע-בען באשאפען, א ניעם אינהאלט אריינגעגעבען, נייע חיילינטיגער גע-דאנען וועלכע זאלען אונזערע גשמה ווערטיגען, האבען מיר א ליכטיגע גייס-טיגע געזעלשאפטליכע חיים אייפגעבויט; אונזער דאריקאלע יוגענד אין גרויסע שטעדט, אין גיז יארק, למשל, פיהלט ניט אזוי שטארק די באדערפעניש פערע, און מיר דערפיהלען שטארקער די באדערפעניש ווען דער זומערדיגער ליכטזין לאזט אונז אפ, ווען עס קומט אן דער סעריאזער ווינטער אין מיר דער שפירען דעם קוק פון לאנגווייל'ס גלע-זערנע אויגען.

פרומע אידען האבען זייער חיים. זייער גייסטיגער צונויפבונד איז מיט גאט, זייער לעבען איז אין בית המדרש ניט זיי האב איך אין זינען ווען איך שטעל די פראגע: ווי האלט עס מיט אינזער חיים? איך האב אין זינען די אידיש דאריקאלע יוגענד, די יוגענד וועלכע האט אפגעריסען מיט'ן אלטען לעבען, האט פארבראכט די ברייטע הינטער זיך, האבען מיר א ניעם לע-בען באשאפען, א ניעם אינהאלט אריינגעגעבען, נייע חיילינטיגער גע-דאנען וועלכע זאלען אונזערע גשמה ווערטיגען, האבען מיר א ליכטיגע גייס-טיגע געזעלשאפטליכע חיים אייפגעבויט; אונזער דאריקאלע יוגענד אין גרויסע שטעדט, אין גיז יארק, למשל, פיהלט ניט אזוי שטארק די באדערפעניש פערע, און מיר דערפיהלען שטארקער די באדערפעניש ווען דער זומערדיגער ליכטזין לאזט אונז אפ, ווען עס קומט אן דער סעריאזער ווינטער אין מיר דער שפירען דעם קוק פון לאנגווייל'ס גלע-זערנע אויגען.

פרומע אידען האבען זייער חיים. זייער גייסטיגער צונויפבונד איז מיט גאט, זייער לעבען איז אין בית המדרש ניט זיי האב איך אין זינען ווען איך שטעל די פראגע: ווי האלט עס מיט אינזער חיים? איך האב אין זינען די אידיש דאריקאלע יוגענד, די יוגענד וועלכע האט אפגעריסען מיט'ן אלטען לעבען, האט פארבראכט די ברייטע הינטער זיך, האבען מיר א ניעם לע-בען באשאפען, א ניעם אינהאלט אריינגעגעבען, נייע חיילינטיגער גע-דאנען וועלכע זאלען אונזערע גשמה ווערטיגען, האבען מיר א ליכטיגע גייס-טיגע געזעלשאפטליכע חיים אייפגעבויט; אונזער דאריקאלע יוגענד אין גרויסע שטעדט, אין גיז יארק, למשל, פיהלט ניט אזוי שטארק די באדערפעניש פערע, און מיר דערפיהלען שטארקער די באדערפעניש ווען דער זומערדיגער ליכטזין לאזט אונז אפ, ווען עס קומט אן דער סעריאזער ווינטער אין מיר דער שפירען דעם קוק פון לאנגווייל'ס גלע-זערנע אויגען.

פרומע אידען האבען זייער חיים. זייער גייסטיגער צונויפבונד איז מיט גאט, זייער לעבען איז אין בית המדרש ניט זיי האב איך אין זינען ווען איך שטעל די פראגע: ווי האלט עס מיט אינזער חיים? איך האב אין זינען די אידיש דאריקאלע יוגענד, די יוגענד וועלכע האט אפגעריסען מיט'ן אלטען לעבען, האט פארבראכט די ברייטע הינטער זיך, האבען מיר א ניעם לע-בען באשאפען, א ניעם אינהאלט אריינגעגעבען, נייע חיילינטיגער גע-דאנען וועלכע זאלען אונזערע גשמה ווערטיגען, האבען מיר א ליכטיגע גייס-טיגע געזעלשאפטליכע חיים אייפגעבויט; אונזער דאריקאלע יוגענד אין גרויסע שטעדט, אין גיז יארק, למשל, פיהלט ניט אזוי שטארק די באדערפעניש פערע, און מיר דערפיהלען שטארקער די באדערפעניש ווען דער זומערדיגער ליכטזין לאזט אונז אפ, ווען עס קומט אן דער סעריאזער ווינטער אין מיר דער שפירען דעם קוק פון לאנגווייל'ס גלע-זערנע אויגען.

ס'איז א חתונה

(ערצעהלונג)

פון ד. קאפלאנאוויטש.

זינט שולמאן איז ארויסגעטראטען פון זעקסטען קלאס גימנאזיע האט ער שוין מיט זיין פאטער מעהר שטימען ניט געקלאנגען. ער אליין האט זיך שוין גע-האלטען פאר א פאלקאמען מענשען. און דער פאטער, פארקעהרט פלעגט אויף איהם ביי יעדער געלעגענהייט שרייען דזקא: די ביזסט א אינגעל!

אז שולמאן'ען האט עס לסוף זעהר דערעגען, האט ער ביי זיך פעסט באש-לאסען ניט אנדערש דערזייזען, אז ער איז שוין ניט קיין „אינגעל", אז ער-קאן זיך אליין באזארגען און זעלבסט-שטענדיג דורך מאכען זיין לעבען. ער האט זיך מישב געווען מיט א פאר זיינע באקאנטע, און עס איז געבליבען ער זאל פאהרען אין א קליין שטעטעל אויף שטודען.

שולמאן'ען, וואס איז געבארען גע-וואָרען און זיך אויפגעהאדעוועט אין א גרויסער שטאט, איז עס זעהר געפעלען געווען צו פאהרען אין א קליין שטעטעל; דארט אין א קליין שטעטעל איז ניט די לופט, דארט קריגט מען גיך שטונדען און מען דארף צו קיינע טאטעס ניט אנ-קומען.

אין שטעטעל איז שולמאן אנגעקו-מען באלד נאך סוכות אין א לויטערן וואָרימען הערבסט - טאג. אין דער ער-שטער אידישער קראם האט ער זיך נאכ-געפרעגט אויף די הייגע אקושארין, אויף מאניע'ן, צו וועלכער ער האט געהאט א בריעף מיט א רעקאמענדאציע פון א חבר.

— גוט - מארגען! — האט ער דרייסט באגריסט מאניע'ן, הארטענדיג נאך זיין קליין פעקעל אין דער האנד, און אפגע בעדיג איהר א פארמאכטען בריעף, האט ער זיך באלד פארגעשטעלט: שול-מאן.

— זעהר אנגענעהם — האט די אקו-שארין, שיין און עלטערעס מיידעל, האלב פארלאדען געגענטעערט, און, פארדרעהענד דיא איהרע פייכטע האר פון'ם קאפ, האט זי איינגערעגט דיזלבע עלעזען דעם בריעף.

— איהר מיזט דאך אידאי וועלען עסען — האט איהם מאניע באלד נאכדעם פרינדליך געפרעגט: איך וועל געהן צו גרייטען עפעס — ענטשולדיגט.

— עסען מאכט ניט אויס אביסעל שפעטער אויך — האט שולמאן העפליך געדאנקט: איך וועלען בעפער דערוויסען זיך עפעס וועגען מיינע שטוב דען ביי אייך, וואס זאגט איהר? — מיר וועען אפשר ארויסגעהן באלד אין אייער שטעטעל?

— הייגט? — האט מאניע פארוואונ-דערט אנגעקוקט.

— יא, הייגט, טאקי שוין. מען דארף עס, פארשטעהט איהר וויסען — א שאד די צייט.

מאניע האט זיך עטוואס פארטראכט אין האט ארויסגעערעט מיט א שולדי-גען קול: אט זאל זיין בעסער אויף מארגען: אלץ איינס וועט איהר דא הייגט גארנישט אויפטאן — דא איז הייגט א חתונה אין שטעטעל.

— וואס הייסט א חתונה? וועד האט חתונה? — האט זיך שולמאן שטארק געוואונדערט.

— אט א הייגע מיידעל . . . איהר מענט איהר ניט.

— איז וואס?

— איז גארנישט . . . זאל זיין מאר-גען.

שולמאן האט אנגעהויבען האסטיג געהן איבער'ן צימער און האט אנגע-שטרענגט געטראכט מאניע'ס רייד. אפשר לאכט זי דאס גאר — איז איהם איינ-געפאלען און, בלייבענדיג שטעהן אין מיטען צימער. האט ער שמייכלענדיג א זאג געטון: — "איך פארשטעה אייך ניט — וואס הייסט א חתונה? — וועל-לען מיר צ ווידער כלה ניט געהן!.

— אויב איהר ווילט ניט אנדערש — האט איהם מאניע נאכגעגעבען — קא-נען מיר געהן: ס'איז אבע ראומזיסט. דיכט מיר — קיינער וועט אונז הייגט ניט ענטפערען.

אז זיי זיינען ביידע ארויס אין גאס, איז זיי באלד אנטקעגען געגאנגען א באר וועס אינגעל מיט א גרויסער "מיטקע" אין ביידע הענד. שולמאן האט זיך צו לאכט אויף'ן קול. דערהערענדיג אזא מישמש'דיגע חלה, און מאניע האט זיך דערביי פארשעמט אין אזוי ווי פארענט פערט: "ניט אלע טאג זעהט מען עס — דאס איז הייגט לכבוד דער חתונה" אביסעל ווייטער האט זיך צו זיי גנ-הענט צוגערוקט א ברייטע אידענע מיט א פעטען פנים, אין מיט א זיסען שמייכעל. האט זי זיך געווענדעט צו מאניען:

— איהר זאלט זעהן, פרייליין, ניט שפעטיגען זיך — איהר זיינט ביי אונז פון די ערשטע . . .

מאניע איז עטוואס רויטליך געווא-רען אין פנים. און איז צופרידען גע-בליבען, וואס שולמאן פארשטעהט ניט וועגען וואס דא רעדט זיך.

צוערשט האט איהם מאניע אריינ-געפיהרט צום שטעטלישען אינטעליגענ-טען נגיד — אין א שעהנע הויז אויף'ן רעכטען מארק מיט א גלעזערנעם גאניק.

— דאס איז אינזער לעהרער — האט איהם מאניע פארגעשטעלט דער ווירט האט'ן: הייגט געקומען.

א קליינע ווילע האבען אלע געשיינ-גע. ענדליך האט מאניע געפרעגט. איי ער פאשקע וועט דאך מסתמא לערנען אין? — ער דארף דאס וויסען דער לעה-רער.

— אלע לעהרער וועלען מיר געוויס נויטיג האבען — האט די ווירטהין גא-רעטיג געגעהלט די ווערטער אין גע-מיט אויף שולמאן'ען — אבער איצט מאן איך "זיי" גאר ניט זאגען צום כא-דויערען: עס איז הייגט גראדע א חתונה אין שטעטעל. א טמעל — מאניע ווייס דאך.

— ווער האט דא אזוינס חתונה?

— האט זיך שולמאן ניט איינגעהאלטען אלע זיינען פאס דען קרוכים?

— איהר האט איהר ניט? — האט זיך מאניע א פארשעהמטע אפגערופען: א בעקערס א מיידעל . . . נאר אין א קליין שטעטעל זיינען אלע מחותנים.

— איהר אויך?

— ניין איך ווייס ניט — האט מאניע

G.E. & Co.
פינאנציעלע עקזעקוטיווזן, מיכאניש עפהיקייט.

אזוי ווי אראכער לייגען צונויף די כודעס און גנבים'נען זיך אוועק

עס איז לייכט אויפצושטעלען אן אויטאמאביל סיילס און סערוויס סטיישאן.

אזוי לייכט פונקט ווי א צירקוס שווינדלער, די איינציגע אויס-שטאטונג וואס זיי מאנען אפשר. האבען איז א ביידעל.

און, אזוי ווי אראבער, ווען דער טאג איז פאראיבער, מאנען זיי צו-נויפלייגען דאס ביידעל און זיך אעוועקגנב'ענען.

עס איז ווייטיגער צו באטראכטען די איינגעפונדעוועקייט און רעפו-טאציע פון'ם הענדלער ביי וועמען איהר קויפט א קאר, ווי איידער צו פארלאזען זיך אויף דעם פאב-ריקאנטס גאראנטיע.

אויב דער הענדלער ביי וועמען איהר קויפט די קאר האט ניט א געוויסע פינאנציעלע איינגעגע-דעוועקייט — טא מיט וואס קאן ער אייך פארזיכערען די צופריע-דענקייט?

באלד דיינען מען מיד.

מאניע'ן איז ניט אויפגעפאלען אז דער בעל-מלאכה כמעט אין גאניע אוקראינע צו לויגט דעם גרויסען יאהר יריד, וואס פלעגט דארט זיין. אבער די גרויסע וועלט סוחרים וואס פלעגען קומען קיין יארמאלי נעין, וואלטען ניט דערקאנט אין די פארבליבענע חורבות און אן די ארומע איינוואוינער דאס דייטש הענדלער שטעד טעל. שוין אין דער צייט פון דער מלחמה האט יארמאלינעץ אנגעהויבען אפצושטארבען, ווען די צובישעווטע דעמאראליזירטע רוסישע ארמיי איז צו-ריקגעגאנגען פון גאליציען האט זי שרעקליך רואינירט די שטארט און שפע טער האבען די פאנראמען אין גאנצען פארניכטעט יארמאלינעץ.

טראץ דעם וואס יארמאלינעץ האט ניט געראטן די קלאסישע שחיטות, ווענען וועלכע מען האט אזוי פיעל געהערט, האט עס שרעקליך געליטען פון אונאוים הערליכע פאגראמען, וועלכע האבען פעריאדיש אויסגעבראכען אלע מאל מאל אין משך פון די העצטע צוויי יאהר.

דאס מלחמה צושטאנד וואס האט פארוואנדעלט פאראיהרען זומער אויף 2 חדשים דאס שטילע שטעדטעל אין א פראנט פאזיציע, האט געבראכט דערצו אז אין א קורצער צייט האבען די אונ-גליקליכע יארמאלינעצער איינוואהנער איבערגעלעבט 5—6 פאגראמען.

דאס שטעדטעל האט דורכגעמאכט די לעצטע יאהרען פון דער מלחמה און פון דער פאגראם צייט.

דאס שטעדטעל יארמאלינעץ איז געווען באוואוסט כמעט אין גאנץ אוקראינע צו לויט דעם גרויסען יאהר יריד, וואס פלעגט דארט זיין. אבער די גרויסע וועלט סוחרים וואס פלעגען קומען קיין יארמאלי נעין, וואלטען ניט דערקאנט אין די פארבליבענע חורבות און אן די ארומע איינוואוינער דאס דייטש הענדלער שטעד טעל. שוין אין דער צייט פון דער מלחמה האט יארמאלינעץ אנגעהויבען אפצושטארבען, ווען די צובישעווטע דעמאראליזירטע רוסישע ארמיי איז צו-ריקגעגאנגען פון גאליציען האט זי שרעקליך רואינירט די שטארט און שפע טער האבען די פאגראמען אין גאנצען פארניכטעט יארמאלינעץ.

טראץ דעם וואס יארמאלינעץ האט ניט געראטן די קלאסישע שחיטות, ווענען וועלכע מען האט אזוי פיעל געהערט, האט עס שרעקליך געליטען פון אונאוים הערליכע פאגראמען, וועלכע האבען פעריאדיש אויסגעבראכען אלע מאל מאל אין משך פון די העצטע צוויי יאהר.

דאס מלחמה צושטאנד וואס האט פארוואנדעלט פאראיהרען זומער אויף 2 חדשים דאס שטילע שטעדטעל אין א פראנט פאזיציע, האט געבראכט דערצו אז אין א קורצער צייט האבען די אונ-גליקליכע יארמאלינעצער איינוואהנער איבערגעלעבט 5—6 פאגראמען.

עס איז געווען שטיל. אין שטעדטעל. שבתדיג שטיל. עס האט זיך געלויכטען אין די אידישע הייזער. פרעם. פרידלענדער געזעסען אויף וועמען האט בילד האט גע-מאכט אן איינדרוק. האט געזאגט צום שכן אין אויטאמאביל: ווייסט איהר וואס איך וואלט יעצט געוואלט. איך וואלט געהאט דאס גדעסטע פארגעניגען אריינגעהן צו אידען אין שטוב אריין זאגען "א גוט שבת". עס איז אבער גע-וועזען שפעט און כיר זיינען געפאהרען ווייטער.

וואס דאס שטעדטעל האט דורכגעמאכט הונגער און די טיפוס עפידעמיע, מיט וועלכער מען האט נאר געקעמפט מיט שווארצע הופיע אויף'ן בית עולם בית עם געקומען פון קאמענעץ פאדאלסק די מעדיציניש הילף פון דער דזשאינט דיסטריביוטשן קאמיטע.

פרעם. פרידלענדער האט אויסגעהערט די מראגעדיע פון יארמאלינעץ און פאר שפראכען ביי א געלעגענהייט מעהר געגען זיך צו באקענען מיט דעם שטעדטעל אז זעהן מיטהערפען מיט וואס עס וועט זיין נור מעגליך. עס איז איהם ניט אויסגע-קומען אויסצופיהרען זיין ווילען.

אבער דורך יארמאלינעץ איז איהם אויסגעקומען נאך דורכצופאהרען פאר טעג שפעטער זיינען מיר צוריקגע-פאהרען פון אלט קאנסטאנטינאוו. עס איז געווען פרייטאג פארנאכט. מיר האבען געדעגקט פאר ליכט בעגשעג אריין אפאהרען קיין קאמענעץ, אבער דער אויטאמאביל איז אפליי געווארען, און מיר האבען זיך פארראכטען. פאר דעם שטעדטעל, מעגליך אויף דעם זעלבען אהרט, וואו ער איז שפעטער דערהרגעט געווארען האט זיך פרעם. פרידלענדער געשטעלט דאוגען און מיט א פארבי-טערט הארץ האט ער זיך געמוזט לאזען טייטער אין וועג, ווייל עס איז געווען געפעהרליך צו בלייבען נעכטיגען אין פעלד.

עס איז געווען שטיל. אין שטעדטעל. שבתדיג שטיל. עס האט זיך געלויכטען אין די אידישע הייזער. פרעם. פרידלענדער האט אויף וועמען האט בילד האט גע-מאכט אן איינדרוק. האט געזאגט צום שכן אין אויטאמאביל: ווייסט איהר וואס איך וואלט יעצט געוואלט. איך וואלט געהאט דאס גדעסטע פארגעניגען אריינגעהן צו אידען אין שטוב אריין זאגען "א גוט שבת". עס איז אבער גע-וועזען שפעט און כיר זיינען געפאהרען ווייטער.

ריאמאנטען
פאר מ ז ו מ ן
אדער אויף קרע דיט. זייט זי - כער צו זעהן אונזער אויס - וואה פון די - מאנטען. מיר נאראנטירען צו פארשפארען אייך געלט.
דזשייקאבס בראדערס
15 טאראנטא ארקייד.

קרן קימת לישראל
אינצעניר אויסארדענטליכע פארטרעטערשאפט אין קענעדע
קענעדער ציוניסטישע פעדעראציע אינק.
שוהלען, אגודות, חברות און לאקאלע ציוניסטישע פאראיינען, קענען באקומען נאציאנאל-פאנד סטעמפס אין דער הויפט קוואַרטיר פון דער קענעדער ציוניסטישער פעדעראציע, 226 שערבורק סט. וועסט, מאָנטרעאל.
עס איז נויטיג, אז באשטעלונגען פאר נאציאנאל פאנד סטעמפס אויף די ימים נוראים זאָלען באצייטענס אריינגעשיקט ווערען.
קענעדער ציוניסטישע פעדעראציע, אינק.

דאס שטעדטעל יארמאלינעץ

יארמאלינעץ, דאס שטעדטעל וואו פראָם. פרידלענדער און דר. קאנטאר זענען געקומען צו קבר ישראל.

א קורצע צייט פאר דעם מארד — דערצעהלט פראָם. פרידלענדערס סעקרע-טער — איז אינז אויסגעקומען צוזאמען צו זיין אין יארמאלינעץ, וואו פראָם. פרידלענדער האט געפונען זיין אייביגע רוה.

דעם 25-טען יוני 1920 אויף'ן וועג קיין פראסקורואוו, האבען מיר זיך אב-געשטעלט אויף א קורצער צייט אין יאר-מאלינעץ. שוין ביים אריינפאהרען האט דער פראפעסאר פרידלענדער גע-ציינען אונזער אויסמערקזאמקייט אויף די רואינירטע הייזער. אויף די ארימע און שמוציגע געסלאך פון שטעדטעל. אויף איין חודבה האט ער זיך לענגער אב-געשטעלט, און אויף זיין פראגע, וואס איז דאס פאר א געביידע האט ער גע-קראגען אן ענטפער אז דאס איז די גרויסע שול.

פראָם. פרידלענדער, וועלכער פלעגט ביי יעדער געלעגענהייט מיט א בעזונ-דערע ליעבע און מיט אויטהטאַ אין האַרצען אויספארשען און צוזעהען די טרויעריגע לאגע פון קולטורעלען און דעליגיעזען צושטאנד פון די אזקראינער אידען, האט זיך ניט געקענט פארשטע-לען אז אין דער שטוציגער צובראכענער רואינע מיט אויסגעקלאפטע שויבען, וואו עס האבען זיך נאך אנגעזעהען שפורען פון א שערד שטאל, זאָל זיין דאס מקום בודש — וואו די יארמאלינעצער אידען זיינען און בעטען צו גאט.

דער קליינער עפיזאד האט געבראכט צו א געשפרעך וועגען דער שטעדטעל גיפא און איר האב געדארפט דערצעהלען אלעס

געשטאמעלט: געבעטען האט מען מיד. באלד זיינען זיי ביידער געזעסען ביי מאניע'ן אין צימער. שולמאן האט מיט גרויס אפעטיט געגעסען, געטרונקען און האט דערביי פרעגליך אפגעלאכט פון דער "מאדנער" חתונה. מען זאל זיך מיט קיינעם ניט קאנען צייטמעניריידען! — האט ער כמעט כעס'דיג ארויסגע-רעדט: ווער האט דא אזוינס חתונה איך געוואלט וויסען!

— אז איהר מאנט איהר ניט — האט מאניע געהילדיג אפגעענטפערט — א בעקער'ס א טאכטער, א וואוהל מיידעל

— איך קאן איהר פון ווייטען.

פאלגאנט זיינען זיי ביידע ארויס שפאצירען. שולמאן האט אונטערגע-פייפט. גרויסען צווייגען פון די בוימער, באיאנדערט די ברייטע גאס, אויף וועלכער זיי זיינען געגאנגען — אין דער שטאט איז אזוינס ניטא. און ער האט געדעגט זיי צו זיך אליין. אז טאטעס זיינען מיאוסע מענשען, און אז ער איז מחנא זעלבסטשטענדיגע יונגעלייט. מאניע האט מעהר געשווייגען — עפעס איז זי אונרוהיג געווען. און זי איז אין הארצען ציפרידען געווען. וואס ס'קומט צו א יונגער אינטעליגענט אין שטעטעל, דאך איז איהר איצט געווען ניט צום ריידען. ערשטענס — די חתונה: אזוי לאנג געווארט. און וועט דאס א צוויי טען מאל טרעפען? מען האט באדארפט זיין אויף דער חתונה. צווייטענס, איז שולמאן נאך גאר א יונגער — צו - יונג.

— לאמיר גאר געהן צוריק — האט מאניע ענדליך פארגעלעגט — צו ווייט איעוק.

ווען זיי זיינען נעהענטער צום שטע טעל געקומען האט זיך דערהערט א פרעח ליך כלי - זמר שפיעלען. שולמאן האט נאכגעזוכט און מיט הנאה געלאכט, און מאניע איז וואס ווייטער אלץ אומעטי-גער געווארען. באלד זיינען זיי שוין אויף'ן מיטען שטעטעל געשטאנען.

ס'איז געווען, שטיל. אלע זיינען ביי דער חתונה.

— איך בין א בעלן צוגעהן נעהענטער זעהן, ווער האט דאס דארט אזוינס חתונה

— האט שולמאן לוסטיג ארויסגערעדט.

— אדרבא קומט — האט מאניע צ פרידען אונטערהאלטען — קוקט זיך טאקע איין.

ביים שטיב האט זיי עפעס א נאהע טער מחותן באמערקט און זער האט באלד איינגעשריען אויף'ן קול: "נאט איז מיט אייך מאניע, איהר זייט נאך אויף דער חתונה ניט געווען?"

עס זיינען ארויסגעלאפען נאך בא מאנטע, און אלע אין איין קול: "איהר זייט רען עפעס ברונז, מאניע? אט מאכט זיך ניט נאריש. כ'לעבען!"

— איך האב א נאסט — האט זיך מאניע געפריפט פארענטערען, און האט פארלארען געקוקט אויף שולמאן'ען.

— נו איז וואס? נעהמט מען דעם נאסט אויך! — מיט'ן שעהנסטען כבוד.

— קומט צוזאמען. הערר שולמאן — האט מאניע פארשעהמט אויסגערעדט. ס'וועט אייך זיין איפטיגע אליין.

עפעס גאר ניט ווילענדיג האט שול מאן באלד דעם שוועל איבערגעטראטען און תיכף האט זיך דערהערט: "א שעה נעם אין א פיינעם מזל - טוב לכבוד דעם לעהרער שולמאן, זאָל לעבען! . .

פרעמדע, ווייטע, יעדערער צו זיין צימער. מיט א שארפע אומבאפריד'נונג, מיט א בענקעניש און נאגעניש.

ווייל מיר זיינען ניט נאר ציוניסטען, ניט נאר סאציאליסטען, ניט נאר מיט-גליעדער פון א פארזיכערונס נעזעלשאפט. מיר זיינען קודם כל מענשען, נאנצע מענשען, וועלכע נויטיגען זיך אין גייסטדייבע, אינטימע חבר'שאפט, אין א נשמה'דיגען צוזאמענלעבען, מיט אונ זערע מיטמענשען.

די אלע ארגאניזאציעס קענען זיין א טייל פון אונזער לעבען, א טייל פון אונזער חיים, עס איז אבער ניט די חיים, די גייסטיגע סביבה וועלכע קען אונז צוזאמענהעפטען, באריכטערען אונזער אינערליך לעבען, און אנצינדען אין אונז א פלעמעלע פון הייליגקייט.

מיר דארפען בויען אונזער ראדיקאל-געזעלשאפטליכע חיים.

אין וועלכען גייסט מיר דארפען צוטרע טען צו דער ארבייט, און וועלכע קאנ-קרעטע פארמען די ארבייט דארף אנ-נעהמען — וועגען דעם וועלען מיר זיך דורכשטודירען א צווייטען מאל.

דעניען פאר קאומס

זענעז אן אויסנאהם

מיך האבען גאר-וואס ארייגגע גומען אין סטאק א זעהר פיינעם אויס-וואהל פון האדמאן סיעל קאוטס, געמאכט אין אונזער איינענער פאקטאר-ריי פון די בעסטע פעלען. מאן כע האבען. די קאלערס און קאפס פון מינק. אלאסקא סוובעל, אלאי פסקי סקווארל, נעטשארעל לינקס, און שייארצען פאקס. דיזער לאט לייזדיגע קאוטס זענען אויף יערען אופן פון זעהר א הויכען גראד קווא ליטי און די רעפוטאציע פון דער דיזיגן פירמא איז די בעסטע גאראנטיע פאר יערען געקויפטען ארטיקעל.

קאוטס אין גאנצען פון האד-סאן סיעל מיט גרויסע קאל-נערס און קאפס, פענסי ברא-קייד עטע לייניג זעהר שעהן געפינישט. פרייז $500.00

האדסאן סיעל קאוטס געט-ריימטע $650.00

א פליין פרענטש קאוט מיט א בעלט, גרויסע קאלנער און קאפס $200.00.

סקארפס, מאפס, דרעסעס אין בלאזעס, פוטעלס, און זאקען

ז. אוי. ד. דעניען קא. לימיטעד

140 יאנג סטריט טאראנטא

וואס דאס שטעדטעל האט דורכגעמאכט הונגער און די טיפוס עפידעמיע, מיט וועלכער מען האט נאר געקעמפט מיט שווארצע הופיע אויף'ן בית עולם בית עם געקומען פון קאמענעץ פארדאלסק די מעדיציניש הילף פון דער דזשאינט דיסטריביוטשן קאמיטע.

פראָם. פרידלענדער האט אויסגעהערט די מראגעדיע פון יארמאלינעץ און פאר שפראכען ביי א געלעגענהייט מעהר געגען זיך צו באקענען מיט דעם שטעדטעל אז זעהן מיטהערפען מיט וואס עס וועט זיין נור מעגליך. עס איז איהם ניט אויסגע-קומען אויסצופיהרען זיין ווילען.

אבער דורך יארמאלינעץ איז איהם אויסגעקומען נאך דורכצופאהרען. פאר טעג שפעטער זיינען מיר צוריקגע-פאהרען פון אלט קאנסטאנטינאוו. עס איז געווען פרייטאג פארנאכט. מיר האבען געדעגקט פאר ליכט בעגשעג אריין אפאהרען קיין קאמענעץ, אבער דער אויטאמאביל איז אפליי געווארען, און מיר האבען זיך פארראכטען. פאר דעם שטעדטעל, מעגליך אויף דעם זעלבען אהרט, וואו ער איז שפעטער דערהרגעט געווארען האט זיך פרעם. פרידלענדער געשטעלט דאוגען און מיט א פארבי-טערט הארץ האט ער זיך געמוזט לאזען טייטער אין וועג, ווייל עס איז געווען געפעהרליך צו בלייבען נעכטיגען אין פעלד.

עס איז געווען שטיל. אין שטעדטעל. שבתדיג שטיל. עס האט זיך געלויכטען אין די אידישע הייזער. פרעם. פרידלענדער האט אויף וועמען האט בילד האט גע-מאכט אן איינדרוק. האט געזאגט צום שכן אין אויטאמאביל: ווייסט איהר וואס איך וואלט יעצט געוואלט. איך וואלט געהאט דאס גדעסטע פארגעניגען אריינגעהן צו אידען אין שטוב אריין זאגען "א גוט שבת". עס איז אבער גע-וועזען שפעט און כיר זיינען געפאהרען ווייטער.

נעבט ברייננ נעלט
"נעלעענענהייט" מיינט צו האבען שטראם קאפיטאל צו אינוועסטען אין דער ריכטיגער צייט.
ווי אזוי צו באקומען דעם דאזיגען קאפיטאל, אין צו שפארען עטוואס יעדע וואך, אזוי אז איהר קענט מאכען אייער געלט צו אר-ביטען פאר אייך ווען ס'איז קומט.
באשליסט יעצט צו לאזען אונז העלפען אייך שפארען. אינטערעסט ווערט נעצאהלט יעדע זעקס מאנאטען.
אפגעצאלט קאפ. $9.700.000
רעזערוו פאנד $18.000.000
רעזארסעס $130.000.000
די בענק אף נאווא סקאשיא
ברענטשעס
קווין און מעקאהל ברענטש.
מענעדזשער ה. סייטהערלענד
סאפרייזינג אין דאנדעס
ברענטש
מענעדזשער, ס. ס. ניובאם
פאן עדל. 6416-6417-6418
BANK OF NOVA SCOTIA

THE DOMINION BANK
סיטי האל ברענטש
קאר. קווין און מעראלי סטריט טאראנטא
3% אינטערעסט געצאהלט אויף סייווינג אקאונטס פון א דאלאר און העכער.
ברענטשעס אין טאראנטא
וו. וואלקער מענעדזשער

THE ROYAL BANK OF CANADA
מאכט באקאנט אז ס'האט צו אפרענטען
סייפטי דעפאזיט באקסעס
צו באשיצען ווערטפולע געשעפטס אדער פריווטע דאקומענ-טען. דזשאלערי, וויקטאריע באנדס, א. אז. וו.
דער מענעדזשער וועט מיט צופרידענהייט געבען איינצעלהייטען אויף פארלאנג
D. I. ASLING מענעדזשער פון דאנדעס און טשעסטנאט ברענטש.